

kat.komp

53383

I

Mag. St. Dr.

P

Jurki Jacobi: Quaestio de concursu causae
primae cum causis secundis ad omnes
effectus producendos.

C

C
P

S
L

In L

M

QVÆSTIO

DE

CONCVRSV CAVSÆ

Primæ cum Causis secundis ad

omnes effectus producendos.

A

M. JACOBO SVSKI,

publicè ad disputandum in *Alma Academia*

Cracovien: proposita.

In Lectorio DD. Theologorum Mense Ian:

Die Hora 1^a M. DC. XL V.

Permissu

MAGNIFICI D. RECTORIS.

CRACOVIAE,

In Officina Martini Filipowski,

p.

IN STEMMA.

53383
L

*Anchora stat video, geminae sunt carbasae pennae,
Alae summa tenent, ima profunda chalybs.
Fors quia velificat Doctrina per aethera Cynthi,
Anchora virtutis, fors quia fixa manet,
I felix Iason ad clari littora portus,
Navis ubi queris? Gloria navis erit.*

*Casimirus Markiewicz,
Stud: Rhet: Almae Acad: Crac.*

Perillustri & Adm: Rñdo Domino,

**D. CHRISTOPHORO
S A P A L I O S. T. D.**

Canonico Cracou: Omnium Sanctoꝝ Crac:
& Kielcensi Decano, S. R. M. Secreta-
rio, &c. Domino & Mecæ-
nati amplissimo.

*Sus recte rationi consentaneus docet, om-
nes qui lucubrationes, siue ex Sacrario
Theologico, siue ex abditis rerum natura-
lium in iudicium orchestrae literatae producunt am-
phitheatrum, amplissimum iisdem querere Patro-
num: sub cuius patrocínio singulari, & unicâ tute-
lâ lucem publicam aspicere possint. Nec immeri-
tò: nemo enim in orbe terrarum præsertim ex poli-
tioribus inuenitur, cui notum atque perspectum non
sit, Viri sapientiâ & honoris amplitudine magnisem-
per & ubique firmum esse patrocinium. Vnum Te
Perillustri & Adm. Rñde D. e numero Magnorum
virorum agnosco, sub cuius nomine & patrocínio meæ
velita-*

Alz

velita-

velitationis proſper curſus, felixq; euentus eſt futurus.
Tibi *Pallas Haſtam Sapiētiæ* contulit: quia multi-
plici laureâ doctorales condecoratus. Tibi *Iuppiter*
Sceptra & Faſces dignitati, impertiuit quia in *Perillu*
ſtre Canonorum Crac: Collegium es cooptatus. Tibi
Princeps Orbis vrbs dedit nomen celeberrimum: quia
heroicum ingenium tuum ſuſpexit & eſt admirata.
Tibi *Suada* facundiam & ſuauiatē ſermonis miram
propinauit: quia mellifluus verbi *Diuini Præco* di-
uerſis in oris vnanimi omnium conſenſu es iudicatus &
pronuntiatus. Dum itaq; *Concurſum* cum cauſis ſe-
cundis tueor diuinum, tenuitati & imbecillitati ingenij
mei contra ſatis contorta dirigentiū in me tela, prudēter
vt ſubuenias, & mihi riuulos fauoris reſerare non de-
digneris maiorem in modum oro. *Viue, Valeq;* in-
columis plenus annorum, dignitatum, & omnis felici-
tatis, *Eccleſiæ Dei, & Academiæ noſtræ* ornandæ,
Virtutum, literarumq; cultoribus promouendis.

Perillu: & Adm: Rndæ D.

deditiſſimus.

M. Iacobus Suſki

Collega Minor.

Q V Æ S T I O

*Vtrum Causæ secundæ, ab intrinseco vi agendi ad produ-
cendos effectus omnes speciei suæ proprios adorna-
tæ & instructæ, non magis præuium, quàm simultaneū
primæ Causæ concursus, necessario requirant, necne?*

CONCLUSIO PRIMA.

*Causæ secundæ vim agendi ab intrinseco
habent.*

COROLLARIA.

*I. Causa secunda, est, quæ in essendo seu natura, &
in agendo seu causando, dependet à prima causa, seu ab
Authore nature.*

*II. A vero alienum minimè est illud axioma.
Qui dat formam, dat & consequentia ad formam; ut
pote cum sit, non tantum principium essendi, verum eti-
am & operandi.*

*III. Non ipsum compositum seu suppositum,
cuius est operari, nec ipsa materia; sed sola forma, quæ*

est substantia, est principium ut quo principale operationis causæ secundæ.

IIII. Fatendum est, quod forma substantialis non sit principium immediatum productuum effectus; sed producit mediis suis potentiis ceu instrumentis à natura datis.

V. Summa perfectio à Deo communicata causæ secundæ est, quod sit principium elicitium operationis propriæ, & non simplex ac merum instrumentum.

VI. Causæ secundæ vis agendi, cum sit finita, ad effectum producendum certam requirit distantiam, quæ actiuitatis Sphæra appellatur: ultra quam vis agendi causæ secundæ non se extendit.

CONCLUSIO SECUNDA.

Concursus præuius Causæ primæ ad præmouendam & prædeterminandam Causam secundam in Philosophia Peripatetica verè defenditur.

COROLLARIA.

I. Vera & Christiana Philosophia non agnoscit agens creatum esse primum principium per se mouens, ac se primò determinans ad actualiter operandum.

II.

II. Sicut omnes motus corporales reducuntur in motum corporis celestis, tanquam in primum mouens corporale: ita omnes tam corporales motus, quam spirituales, reducuntur in primum mouens simpliciter, quod à Theologis Deus, à Philosophis prima Causa & Motor primus absolute vocatur.

III. Concurfus præuius Causæ primæ influentis in causas secundas necessarius est, ut causæ secundæ excitatæ & applicatæ ad agendum actualiter debitam operentur actionem.

III. Propositio illa Aristotelica. Causa secunda non agit, nisi mota à prima. intelligenda est de prævio concursu.

V. Firmiter tenendum est iuxta sanam Philosophiam, nullam causam secundam posse prodire in actum secundum sine prævia motione Physica Causæ primæ in causa secunda recepta.

VI. Simplex ac vnicus causæ primæ præuius concurfus variè est denominabilis propter causas secundas, in quibus recipitur; vnde quandoque dicitur Necessarius, quandoque Contingens, quandoque Liber.

CON-

CONCLUSIO TERTIA.

Præter præuium concursum Causæ primæ, qui est per modum principii, concursus simultaneus, qui est per modum actionis, ad operationem cuiuslibet causæ secundæ absolute & simpliciter requiritur.

COROLLARIA.

I. Agentia creata & finita eo differunt ab Increato & infinito, quod hoc agens sit Ens per essentiam: illa vero agentia sunt entia per participationem.

II. Causa prima non dicitur comparata vel partialis effectus causæ secundæ; sed est vera totalis causa ipsius in suo ordine

III. Licet plures causæ totales diuersi ordinis vnum eundemq; numero effectum producant: tamen plures totales eiusdem generis & ordinis simul nequaquam id præstare possunt.

IIII. Simultaneus concursus causæ primæ non est propriè & formaliter in causam secundam; sed in ipsam operationem causæ secundæ.

V. Ex simultaneo Dei concursu defectibilitas causæ

causæ secundæ non in Deum, sed in causam secundam tanquam in proximum principium & adequatum defectus reducitur.

VI. Si per impossibile auferretur simultaneus Dei concursus, nullum ens finitum esset causa secunda in actu operans, licet habeat potentiam operandi & præuium Dei concursum.

CONCLUSIO QVARTA.

Non tantum ad actiones necessarias, & contingentes, verum etiam ad liberas tam præuius quàm simultaneus causæ primæ concursus simpliciter est necessarius.

COROLLARIA.

I. Dominium causæ primæ supra secundas omnes utendi illis, quando & quomodo voluerit causa prima, Christiana Philosophia agnoscit & profitetur.

II. Libertas creata humana eiusmodi Dominio causæ primæ subiecta est, per quod non amittit libertatem, cum dominium supremæ causæ in causam secundam sit secundum exigentiam voluntatis liberæ.

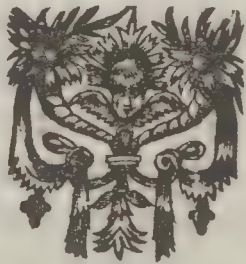
*III. Habet quoque voluntas humana dominium
sui*

sui actus, nihilominus non oportet, ut habeat simpliciter primum & absolutum illius dominium, quod solius primæ causæ est proprium.

III. Dum dicitur voluntatem liberam tanquam causam secundam determinari à causa prima, non tollitur determinatio voluntatis liberæ à se, ut à causa proxima suæ operationis.

V. Et ideo sequitur voluntatem hominis habere se in potentia quo ad complementum actus primi, & quasi passivè: in ordine verò ad liberam operationem habere se liberè & activè.

VI. Denique concursus uterque primæ causæ cum secunda est, secundum naturam cuiusque causæ secundæ.

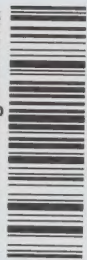
Sub felicibus auspicijs
Magnifici & Admodum R^{di} D.
D. IACOBI VITELLII,
Sacrae Theologiae Doctoris ac Professoris,
Canonici Sancti Floriani, Almae
Vniuersitatis Crac:
RECTORIS VIGILANTISSIMI.

Episcopus
D. JACOBUS VITELLII
Cancellarius
RECTOR

13.1.8.

Biblioteka Jagiellońska

str0025883

